

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра «Іноземна філологія та переклад»

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан гуманітарного факультету

Микола ДЄДКОВ

» _____ 2024 року

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

OK8 Практичний курс другої іноземної мови (німецької)

(шифр за відповідною освітньою програмою та назва навчальної дисципліни)

освітня програма (спеціалізація) «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

спеціальність _____ 035 Філологія

галузі знань _____ 03 Гуманітарні науки

ступінь вищої освіти _____ бакалавр

2024 рік

програма з дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови (німецької)»

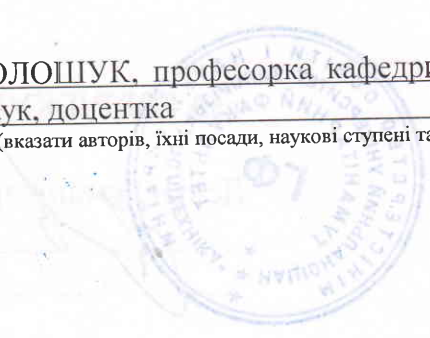
спеціальності 035 «Філологія»,

освітня програма (спеціалізація) «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

Розробник (и): Вікторія ВОЛОШУК, професорка кафедри «Іноземна філологія та переклад»,
кандидатка філологічних наук, доцентка

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

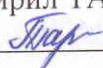

Програма погоджена:

В.о. завідувачки кафедри
«Іноземна філологія та переклад»

Наталія ЖУКОВА
_____ 2024

Гарант освітньої програми

Кирил ТАРАСЕНКО
 _____ 2024

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету
Протокол від «21» серпня 2024 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Микола ДЄДКОВ
_____ 2024

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна характеристика

Обов'язковий освітній компонент	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів	12	
Модулів	4	4
Змістових модулів	4	4
Семестр	5,6	5,6
Загальна кількість годин	360	
з них аудиторних:	120	28
<i>лекції практичні лабораторні семінарські</i>	120	30
з них самостійної роботи:	240	332
Занять на тиждень	5,4	4
Індивідуальні завдання		
Форма контролю	5 семестр залік, 6 семестр іспит	
Курсова робота (проєкт) (загальний обсяг)	-	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни

Програма реалізується шляхом досягнення таких цілей

Практична: формувати у студентів загальні комунікативні мовленнєві компетенції (лінгвістичну, соціолінгвістичну і прагматичну) для забезпечення їхнього ефективного спілкування в академічному середовищі

Освітня: формувати у студентів загальні компетенції (декларативні знання, вміння й навички, компетенцію існування та вміння вчитися), сприяти розвитку здібностей до самооцінки та здатності до самостійного навчання, що дозволить студентам продовжувати навчання в академічному і професійному середовищі як під час навчання у ВНЗ, так і після отримання диплома про вищу освіту

Пізнавальна: залучати студентів до таких академічних видів діяльності, які активізують і далі розвивають увесь спектр їхніх пізнавальних здібностей

Розвиваюча: допомагати студентам у формуванні загальних компетенцій з метою розвитку їх особистої мотивації (цінностей, ідеалів), зміцнювати впевненість студентів як користувачів мови, а також їх позитивне ставлення до вивчення мови

Соціальна: сприяти становленню критичного самоусвідомлення та вмінь спілкуватися і робити вагомий внесок у міжнародне середовище, що постійно змінюється

Соціокультурна: досягати широкого розуміння важливих і різнопланових міжнародних соціокультурних проблем для того, щоб діяти належним чином у культурному розмаїтті професійних та академічних ситуацій

Досягнення цієї мети забезпечується формуванням і розвитком у студентів міжкультурної компетенції, яка включає в себе наступні компоненти:

– **мовна компетенція:** засвоєння фонетичного, граматичного, лексичного матеріалу в межах передбаченої програмою тематики, необхідного для реалізації комунікативного наміру у відповідних сферах і ситуаціях спілкування; розвитку уміння та навичок читання адаптованих та оригінальних текстів, здатності точно й адекватно розуміти текст;

– **мовленнєва компетенція:** розвиток умінь і навичок монологічного, діалогічного та писемного мовлення; формування у студентів релевантної комунікативної ситуації мовленнєвої поведінки; формування уміння сприймати та розуміти монологічні та діалогічні висловлювання носіїв мови в межах соціально-побутової, сімейної, соціально-культурної тематики в середньому темпі мовлення;

- **лінгвосоціокультурна компетенція:** оволодіння лінгвокраїнознавчими, соціокультурними і соціально-психологічними навичками, знаннями та вміннями, які забезпечують здатність та готовність особистості до міжкультурного діалогу; формування толерантності;

-**комунікативно-професійна компетенція:** формування елементарних навичок комунікативної поведінки у сфері професійного спілкування (відповідно до сфери спілкування). Рівень оволодіння другою іноземною мовою на кінець курсу наближається до рівня B2, згідно із «Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання».

3. ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- розуміти основні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію в ході детальних обговорень, дебатів, офіційних доповідей, лекцій бесід, що за темою пов'язані з навчанням та спеціальністю;
- визначати позицію і точку зору мовця, розрізняти різні стилістичні реєстри в усному та письмовому спілкуванні з друзями, незнайомцями колегами, працедавцями та з людьми різного віку і соціального статусу, маючи при цьому різні наміри спілкування;
- і реагувати на основні ідеї та розпізнавати суттєво важливу інформацію під час детальних обговорень, лекцій, бесід, що пов'язані з навчанням та професією, поводитись адекватно у типових світських, академічних професійних ситуаціях (напр. у засіданнях, перервах на каву, вечірках)
- пристосовуватися до змін, які зазвичай трапляються під час бесіди і стосуються її напрямку, стилю.
- виконувати широку низку мовленнєвих функцій і реагувати на них гнучко користуючись загальноживаними фразами
- чітко виступати з підготовленими індивідуальними презентаціями щодо широкого кола тем академічного та професійного спрямування продукувати чіткий, детальний монолог з широкого кола тем, пов'язаних з навчанням та спеціальністю користуватися базовими засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткий, логічно об'єднаний дискурс
- розуміти адаптовані тексти, пов'язані з навчанням та спеціальністю, з підручників, та інших джерел, розуміти намір автора письмового тексту і комунікативні наслідки висловлювання
- писати зрозумілі тексти різного спрямування, пов'язані з особистою сферою, писати у стандартному форматі деталізовані завдання і звіти, пов'язані з навчанням та спеціальністю
- виконувати цілу низку мовленнєвих функцій та реагувати на них, гнучко користуючись загальноживаними фразами
- запитувати з метою пошуку інформації знаходити конкретну інформацію, пов'язану з процесом або предметом навчання користуючись для цього бібліотечним каталогом, сторінкою змісту або показником, довідниками, словниками та Інтернетом запитувати, щоб отримати суттєво важливу інформацію пов'язану з навчанням або спеціальністю прогнозувати інформацію, користуючись для цього "ключами", напр. заголовками, підзаголовками, ім'ям автора та ін.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Практичний курс другої іноземної мови Потребує елементарних навичок комунікативної поведінки іноземної мови. Дисципліни, що передують вивченню цієї дисципліни – «Українська мова», «Практичний курс основної іноземної мови». Постреквізити – продовження курсу другої іноземної мови до 8 семестру.

5. Характеристика навчальної дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати такі **компетенції**:

а) загальні компетентності

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК-5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК-9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

б) фахові компетентності

СК-2. Здатність використовувати у професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

СК-3. Здатність використовувати у професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються, а також структуру перекладознавчої професії та її роль у суспільстві.

СК-6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя

СК-9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

СК-10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

СК-11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

СК-12. Здатність до організації ділової комунікації.

СК-13. Володіння двома іноземними мовами відповідно до загальноєвропейських стандартів мовної освіти (CEFR): рівень C1 для першої мови (англійська), рівень B2 – для другої мови.

Очікувані результати навчання з дисципліни

ПРН-3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН-6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН-10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН-11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН-12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН-14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних задач.

ПРН-15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН-17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

- Теми:** 1.Vorkurs. Wiederholung
2.An der Schwelle des Studiums

Змістовий модуль 2

- Теми:** 1. Guten Rutsch ins Studium
2. Ein Dach über dem Kopf

Змістовий модуль 3

- Теми:** 1. Morgenstund` hat Gold am Mund
2. Ein voller Bauch studiert nicht gern

Змістовний модуль 4

- Теми:** 1. Zeit ist Geld. Und Freizeit?
2. Kleider machen Leute

7. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р.		л	п	лаб	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1												
Тема 1. Vorkurs. Wiederholung	50		15			35	54		4			50
Тема 2. An der Schwelle des Studiums	50		15			35	54		4			50
Разом за змістовим модулем 1	100		30			70	108		8			100

Змістовий модуль 2											
Тема 1. Guten Rutsch ins Studium	55		20			35	44		4		40
Тема 2. Ein Dach über dem Kopf	65		20			35	58		6		52
Разом за змістовим модулем 2	110		40			70	102		10		92
Усього годин	210		70			140	210		18		192
Модуль 2											
Змістовий модуль 3.											
Тема 1. Morgenstund` hat Gold am Mund	45		15			30	40		3		35
Тема 2. Ein voller Bauch studiert nicht gern	35		10			25	40		3		35
Разом за змістовим модулем 3	80		25			55	80		6		70
Змістовий модуль 4.											
Тема 1. Zeit ist Geld. Und Freizeit?	35		10			25	35		2		35
Тема 2. Kleider machen Leute	35		15			20	35		2		35
Разом за змістовим модулем 4	70		25			45	70		4		70
Усього годин	360		120			240	360		28		332

8. Види навчальних занять та їх орієнтовний зміст

№ з/п	Тема	Вид занять	Орієнтовний зміст
1	Тема 1. Vorkurs. Wiederholung	<i>практичне</i>	Опрацювання лексики за темою с.22-100 Читання та переклад текстів за тематикою Schneewittchen, Familie Zeuner Грамматика: пасивний стан дієслів Письмо: Вміння писати твори на навчальні теми, передати просту інформацію. Грамматичні вправи за тематикою
2	Тема 2. An der Schwelle des Studiums	<i>практичне</i>	Опрацювання лексики за темою с. 101-129

			<p>Граматика: пасивний стан дієслів</p> <p>Читання та переклад текстів: Probleme mit der Schule und warum Eva in der Pause allein ist!, Lerntipps von Schülern</p> <p>Письмо: Вміння писати твори на навчальні теми, передати просту інформацію.</p> <p>Граматичні вправи за тематикою</p>
3	Тема 3. Guten Rutch ins Studium	<i>практичне</i>	<p>Опрацювання лексики за темою с. 131-163</p> <p>Граматика: Satzgefüge: Objektsatz, Attributsatz, Temporalsatz (Gleichzeitigkeit und Nichtgleichzeitigkeit)</p> <p>Читання та переклад текста: 1. Die Immatrikulation, die allererste Woche als Student</p> <p>Письмо: Виконання письмових вправ. Написання тем з використанням вивченої лексики.</p>
4	Тема 4. Ein Dach über dem Kopf	<i>практичне</i>	<p>Читання та переклад текстів Wohnen, Ich hab eine Bude, Blöder Wohnen</p> <p>Опрацювання лексики за темою с. 130-198</p> <p>Граматика: Satzgefüge: Lokalsatz, Modalsatz, Kausalsatz</p> <p>Аудіювання: перегляд відеоуроків за тематикою</p>
5	Тема 5. Morgenstund` hat Gold am Mund	<i>практичне</i>	<p>Опрацювання лексики за темою с. 201-234</p> <p>Граматика: Satzgefüge: Finalsatz, Konzessivsatz</p> <p>Читання та переклад текстів Tagesbuchnotizen, Von Frühaufstehern und frischen Brötchen, Ganz einfach, Die Hausarbeit nimmt viel Zeit.</p> <p>Письмо: Виконання письмових вправ. Написання тем з використанням вивченої лексики.</p>
6	Тема 6 Ein voller Bauch	<i>практичне</i>	Опрацювання лексики за темою

	studiert nicht gern		с. 237-276 Грамматика: Konsekutivsatz Wiederholung Читання та переклад текстів Der Uracher Brezelbäck, Deutsche Essgewohnheiten im Umbruch Аудіювання за темою
7	Тема 7. Zeit ist Geld. Und Freizeit?	<i>практичне</i>	Опрацювання лексики за темою с. 278-305 Грамматика: Konjunktiv: optative, imperative, heischende Konjunktiv Читання та переклад текстів Wie sieht ein deutsches Verein von innen aus?, Konfettigenertion, Wie verbringt man Freizeit Письмо: Виконання письмових вправ. Написання тем з використанням вивченої лексики.
8	Тема 8. Kleider machen Leute	<i>практичне</i>	Опрацювання лексики за темою с. 306-339 Грамматика: Konjunktiv in den Satzgefügen, in der indirekten Rede Читання та переклад текстів Die Deutsche un ihre Kleidung, Wie kann man seinen eigenen Stil entwickeln? Письмо: Виконання письмових вправ. Написання тем з використанням вивченої лексики.

9. Форми та методи контролю

Для студентів денної форми навчання: усні та письмові опитування на практичних заняттях, аудиторне індивідуальне рубіжне контрольне завдання, іспит.

Для студентів заочної форми навчання: захист контрольної роботи, іспит.

Форми контролю:

- говоріння (усне фронтальне та індивідуальне опитування, презентації, монолог, групові дискусії та ін.);
- аудіювання (перегляд відео або прослуховування записів, відповіді на питання, висловлення власної думки та ін.)
- читання (аналіз текстів середньої складності, відповіді на питання, виконання лексичних вправ);
- письмові роботи (написання есе, листів, резюме текстів).

10.Критерії оцінювання результатів навчання

Система контролю знань передбачає поточний, рубіжний і підсумковий контроль.

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання поточний контроль та оцінювання знань здійснюється з урахуванням роботи на практичних заняттях (активність, участь у дискусіях, тощо).

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією під час проведення екзамену і враховуються викладачем при визначенні результатів рубіжного контролю та підсумкової оцінки з дисципліни.

Рубіжний (модульний, тематичний, календарний) контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою.

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом та індивідуальним навчальним планом здобувачів вищої освіти.

Підсумкова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи.

Упродовж семестру здобувачі освіти проходять два рубіжних контролі з двох змістових модулів. Здобувачі освіти можуть отримати екзаменаційну оцінку з дисципліни за результатами поточної роботи та рубіжних контролів відповідно.

Для студентів заочного відділення підсумкова оцінка є сумою балів за контрольну роботу та іспит.

5 семестр залік

Поточне тестування та самостійна робота				Сума
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2		
T1	T2	T3	T4	100
25	25	25	25	

6 семестр іспит

Поточне тестування та самостійна робота				Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4			
T1	T2	T4	T5		100
25	25	25	25		

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
60 – 100	60 – 100	зараховано
1-59	незадовільно	не зараховано

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності, а також:

- обов'язкове відвідування практичних занять під керівництвом викладача; %
- самостійно виконувати навчальні, поточні та підсумкові завдання;
- дотримуватися норм законодавства про авторське право;
- брати активну участь у навчальному процесі;
- не запізнюватися на заняття, не пропускати заняття без поважних причин;
- самостійно і своєчасно вивчати матеріал пропущеного заняття;
- давати достовірну інформацію про результати власної навчальної діяльності.
- бути терпимим і доброзичливим до однокурсників та викладачів.

12. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки для практичної та самостійної роботи з дисципліни «Грамматика німецької мови» для студентів III курсу ГФ спеціальності „Германські мови та літератури” денної форми навчання (частина 1)/Укл.: В. І. Волошук. Запоріжжя: НУ " Запорізька політехніка ", 2019. 72 с.

2. Методичні вказівки для практичної та самостійної роботи з дисципліни «Грамматика німецької мови» для студентів III курсу ГФ спеціальності „Германські мови та літератури” денної форми навчання (частина 2)/Укл.: В. І. Волошук. Запоріжжя: НУ " Запорізька політехніка ", 2019. 44 с.

3. Методичні вказівки до контрольних робіт з дисципліни "Практичний курс німецької мови" для студентів 3 курсу спеціальності „Переклад” заочної форми навчання/Н.П. Гура. Запоріжжя: ЗНУ, 2011. 34 с.

13 Перелік навчальної, наукової та довідкової літератури

1. Венгринович А.А., Весоловський О.В., Власова О.І., Угринюк Р.В. Практична грамматика. Німецька як іноземна мова. Івано-Франківськ : ПНУ, 2015. 105 с.
2. Власова О.І., Капак Ю.М., Маруневич Б.М., Ткачівська М.Р., Didaktischer Lehrstoff für Fortgeschrittene. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2012. 320 с.
3. Волошук В. І. Головні стильові функції речень-періодів у сучасному стислому німецькому оповіданні // Лінгвістика. лінгвокультурологія. №12. Частина 1. Дніпро: Роял Принт, 2018. С. 217-227.
4. Волошук В. І. Мовні засоби створення лапідарності в тексті стислого німецького оповідання // Наукові записки. Філологічні науки. Книга 1. Ніжин: Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, 2015. С. 192 – 197.
5. Голубенко М. Методичний посібник з розмовної німецької мови. Методичний

посібник. Одеса. 2009. 46с.

6. Німецька мова для студентів германістів/ Сидоров О.В., Скачкова В.В., Відюкова Н. І. Вінниця: Нова книга 2014. 344с

7. WAHRIG Wörterbuch der deutschen Sprache 2. Aufl. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 2009. 1151 S.

8. Duden Allgemeinbildung. Testen Sie Ihr Deutsch Bibliographisches Institut, 2011. 160 S.

9. Hartung D. Deutsch als Fremdsprache. Vorkurs. Berlin: Hueber Verlag, 2012. 86 S.

10. Rosa-Maria Dallapiazza, Von Jan Eduard, Til Schonherr Tangram 1B: Deutsch als Fremdsprache. Frankfurt: Max Hueber Verlag, 2002 102 S.

11. Silke Hilpert Schritte 4 Deutsch als Fremdsprache (Kursbuch CD 1 + CD 2). München: Hueber, 2005. 164 S.

15 РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

1. Навчальний відео курс «Екстра», художні фільми за тематикою занять.

2. Репозитарій НУ "Запорізька політехніка"
<http://eir.zp.edu.ua/handle/123456789/386>